

Dosarul nr. 3r-332/22
2-21042403-01-3r-20102022

Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. V. Pîslariuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

9 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul
Alexei Capbătut,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Elena Palanciuc împotriva Președintelui raionului Orhei, persoane terțe Petru Știrbate,
Ministerul Sănătății cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,
împotriva încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 martie 2021, Elena Palanciuc a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Președintelui raionului Orhei, persoane terțe Petru Știrbate, Ministerul
Sănătății cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual.

Prin hotărârea din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de
chemare în judecată s-a admis integral. S-a obligat Președintele raionului Orhei să
încheie și să semneze cu învingătoarea concursului, Elena Palanciuc, contractul de
management al IMSP Spitalul raional Orhei, pe o durată de 5 (cinci) ani. S-a obligat
Președintele raionului Orhei să emită în termen de 3 zile, dispoziția cu privire la
numirea în funcție de conducător al IMSP Spitalul raional Orhei, a persoanei
învingătoare a concursului, Elena Palanciuc, pe un termen de 5 (cinci) ani. S-a dispus
încasarea de la Consiliul raional Orhei în beneficiul Elenei Palanciuc, cheltuielile de
asistență juridică în sumă de 5 000,00 (cinci mii,00) lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 1 iunie 2022, Președintele
raionului Orhei și la 2 iunie 2022, Petru Știrbate au depus apeluri (nemotivate)
împotriva hotărârii din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-au declarat inadmisibile apelul depus de Președintele raionului Orhei și apelul depus de Petru Știrbate împotriva hotărârii din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 12 octombrie 2022, Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut, a depus recurs împotriva încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în partea declarării apelului Președintelui raionului Orhei ca inadmisibil, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a menționat că instanța de apel nu a examinat cererea de apel prin prisma dispozițiilor art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă și nu i-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, în cazul în care a constatat că cererea de apel nu întrunește anumite condiții prevăzute de lege.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 septembrie 2022, fiind notificată reprezentantului recurentului, avocatului Alexei Capbătut, la data de 28 septembrie 2022, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (vol. I, f.d. 210). Astfel, recursul depus, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău la 12 octombrie 2022, este în termen.

La 20 octombrie 2022, Elenei Palanciuc, Ministerului Sănătății și lui Petru Știrbate le-a fost expediată pentru cunoștință copia recursului depus de Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut.

Prin referința din 2 noiembrie 2022, Elena Palanciuc, reprezentată de avocatul Tamara Plămădeală, a menționat că încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar recursul depus este nefondat și din aceste considerente urmează a fi respins.

Până la examinarea recursului, intimații Ministerul Sănătății și Petru Știrbate nu și-au valorificat drepturile sale și nu au depus referințe.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Președintele raionului Orhei nu este de acord cu încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către el împotriva hotărârii din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost declarat inadmisibil pe motiv că a apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că dispozitivul hotărârii din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost pronunțat public la 3 mai 2022 (f. d. 47).

La 1 iunie 2022, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut a depus, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Orhei, sediul Central, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la materialele cauzei se denotă că hotărârea motivată din 3 mai 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost expediată reprezentantului recurentului, avocatului Alexei Capbătut, la data de 20 iunie 2022, iar recurentului i-a fost notificată la 21 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele dosarului (f.d.69 verso, 70).

Prin urmare, în condițiile date, se reține că termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 21 iunie 2022 și a expirat la data de 20 iulie 2022 (zi de miercuri).

Însă, distinct acestor circumstanțe, Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut, a înregistrat motivarea apelului la 12 august 2022. Astfel,

este în afara oricărui dubiu că Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut, nu a depus motivarea apelului în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii motivate a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune motivarea apelului în interiorul termenului legal.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău a apreciat corect că speței sun aplicabile prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ și a declarat inadmisibil apelul depus de către Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut.

Referitor la argumentul recurentului, precum că instanța de apel, în temeiul Codului de procedură civilă, nu i-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor, instanța de recurs ține să menționeze că legiuitorul prin prisma art. 195 din Codul administrativ a prevăzut aplicabilitatea prevederilor Codului de procedură civilă doar în cazul în care Codul administrativ nu stabilește unele etape procedurale.

Codul administrativ prevede că instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 211, alin.(1), lit. a) – d).

Conform art. 211, alin. (1), lit. a) – d) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia, reguli care se aplică și cererii de apel.

Din conținutul normei de drept sus-citate rezultă că, neprezentarea apelului motivat nu cade sub incidența acestor prevederi. Termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Deci, respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelanților și nu un drept discreționar al instanței.

Mai mult, conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Cât privește argumentele recurentului cu privire la neatragerea în proces a fondatorului IMSP Spitalul raional Orhei—Consiliul raional Orhei și tardivitatea cererii de chemare în judecată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu pot fi reținute. Or, obiectul prezentei cereri de recurs constituie examinarea legalității încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării apelului Președintelui raionului Orhei ca inadmisibil.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prescrise de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale. Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă că, „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel în partea contestată este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurenți sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Președintele raionului Orhei, reprezentat de avocatul Alexei Capbătut.

Se menține încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării apelului Președintelui raionului Orhei ca inadmisibil, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Palanciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui raionului Orhei, persoane terțe Petru Știrbate, Ministerul Sănătății cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu